

## ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం వర్యాస్ అబ్దుల్ ఖాదర్

(బి.పి.సిన్హా, సి.జె., ఎస్.కె.దాస్, ఎ.కె.సర్కార్, కె.సి.దాస్ గుప్తా,

ఎన్.రాజగోపాల అయ్యంగార్, జె.జె.)

బహిష్కరణ ఉత్తర్వు - భారత పౌరుడు కొద్దికాలం పాటు పాకిస్తాన్ కు వెళ్లి, పాకిస్తాన్ పాస్ పోర్ట్ మరియు భారతీయ వీసాతో తిరిగి రావడం, విదేశీయుడిగా మారితే - ఎక్కువ కాలం ఉండటానికి శిక్ష, స్థిరంగా ఉంటే - విదేశీయుల చట్టం, 1946 (13 ఆఫ్ 1946), సెక్షన్ 3(2)(సి), 8, 9 - పౌరసత్వ చట్టం, 1955 (47 ఆఫ్ 1955 ), సెక్షన్ 9 - భారత రాజ్యాంగం, ఆర్టికల్ 5(ఎ).

924 లో భారత్ లో జన్మించిన ఆయన 954 చివరి వరకు అక్కడే నివసించారు. అతను 1958 వరకు పదేళ్లుగా భారతదేశంలోని తన దుకాణానికి అద్దె చెల్లిస్తున్నాడు మరియు అతని కుటుంబం ఎల్లప్పుడూ భారతదేశంలో ఉంది మరియు ఎల్లప్పుడూ భారతదేశంలో ఉంది. 1954 చివరిలో లేదా 1955 ప్రారంభంలో అతను పాకిస్తాన్ వెళ్ళాడు, అక్కడ నుండి జనవరి 20, 1955 న పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిన పాస్పోర్టుపై తిరిగి వచ్చాడు, దీనికి భారత అధికారులు ఆమోదించిన వీసా ఉంది, అతను 1955 ఏప్రిల్ వరకు భారతదేశంలో ఉండటానికి అనుమతి ఇచ్చాడు. వీసా అనుమతించిన సమయాన్ని పొడిగించాలని ప్రతివాది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తు చేసుకున్నాడు, కానీ దానిపై ఏ ఉత్తర్వు జారీ చేయబడిందో రికార్డులు చూపించలేదు. ప్రతివాది వీసాలో పేర్కొన్న సమయాన్ని మించి ఉండటంతో 1957 సెప్టెంబర్ 3న విదేశీయుల చట్టం 1946 సెక్షన్ 3(2)(సి) కింద భారత్ విడిచి వెళ్లాలని

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అతడిని పాక్ జాతీయుడిగా ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు. ఈ ఉత్తర్వులను పాటించకపోవడంతో విదేశీయుల చట్టంలోని సెక్షన్ 14 కింద ఆయనపై కేసు నమోదు చేశారు. అతను భారత జాతీయుడని అతని వాదన. ట్రైయింగ్ మేజిస్ట్రేట్ ఈ వాదనను తోసిపుచ్చి, (ఎ) ప్రతివాది పాకిస్తాన్ పాస్ పోర్ట్ పొందాడనే వాస్తవం అతను భారత పౌరసత్వాన్ని తిరస్కరించాడని మరియు భారతీయ జాతీయుడు కాదని రుజువు చేసిందని మరియు (బి) వీసా ద్వారా నిర్ణయించిన సమయాన్ని పాడిగించడానికి నిరాకరించడం ద్వారా ప్రతివాది విదేశీయుడని మరియు విదేశీయుల చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందని పేర్కొంటూ అతన్ని దోషిగా నిర్ధారించాడు. అలాంటి నిర్ణయమే ఫైనల్. వీసా గడువును పాడిగించాలని ప్రతివాది చేసిన దరఖాస్తు తన భారత పౌరసత్వాన్ని వదులుకుని పాకిస్తాన్ పౌరసత్వాన్ని పొందినట్లు రుజువు చేసిందని పేర్కొంటూ ప్రతివాది ఆప్పీల్ ను సెషన్స్ జడ్జి తోసిపుచ్చారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు పునర్విచారణలో శిక్షను కొట్టివేసింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విజ్ఞప్తి మేరకు..

పౌరసత్వ చట్టం, 1955 లోని సెక్షన్ 9(2) ప్రకారం ప్రతివాది తన పౌరసత్వాన్ని తిరస్కరించి, పాకిస్తాన్ పౌరసత్వాన్ని పొందాడని మేజిస్ట్రేట్ గానీ, సెషన్స్ జడ్జి గానీ తనంతట తానుగా నిర్ధారణకు రాలేరని, ఈ చట్టం కింద రూపొందించిన నిబంధనల ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన అధారిటీ మాత్రమే నిర్ణయం తీసుకోగలదని పేర్కొంది. వీసా పొడిగించునకు కేంద్ర ప్రభుత్వం నిరాకరించినంత మాత్రాన ప్రతివాది తన భారత పౌరసత్వాన్ని వదులుకుని పాక్ పౌరసత్వం పొందినట్లు సెక్షన్ కింద నిర్ణయించినట్లు కాదు. ఏది ఏమైనా పౌరసత్వ చట్టంలోని సెక్షన్ 9(2) ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయానికి రావాలంటే ఆ చట్టం కింద రూపొందించిన నిబంధనల్లోని 30 వ అధికరణలో పేర్కొన్న విధంగా విచారణ జరపాలి ఉంది.

రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 5(ఎ) అమల్లోకి వచ్చినప్పుడు ప్రతివాది భారత పౌరుడు అయ్యాడు. తద్వారా వివాదంలో ఉన్నప్పుడు తాను భారతీయ పౌరుడినని నిరూపించుకోవాల్సిన బాధ్యతను విదేశీయుల చట్టంలోని 9 వ అధికరణం తనపై మోపింది. అందువల్ల ప్రతివాది పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం నుండి పొందిన పాస్ పోర్ట్, ప్రతివాది భారత పౌరసత్వాన్ని విడిచిపెట్టి పాకిస్తాన్ పౌరసత్వాన్ని పొందినట్లు మాత్రమే సాక్ష్యంగా ఉంటుంది. పౌరసత్వ చట్టంలోని సెక్షన్ 9(2) ప్రకారం భారత పౌరుడు తన పౌరసత్వాన్ని వదులుకుని పరాయి దేశ పౌరసత్వాన్ని పొందాడా లేదా అనే విషయాన్ని ఏ కోర్టు కూడా నిర్ణయించదు.

విదేశీయుల చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ఈ కేసుకు వర్తించదు, ఎందుకంటే ఒకటి కంటే ఎక్కువ విదేశీ దేశాల చట్టం ద్వారా ఒక విదేశీయుడిని జాతీయుడిగా గుర్తించినప్పుడు లేదా విదేశీయుడికి ఏ జాతీయతను ఇవ్వాలో అనిశ్చితంగా ఉన్న చోట మాత్రమే ఇది వర్తిస్తుంది మరియు ప్రస్తుత సందర్భంలో అది ప్రశ్న కాదు, కానీ ప్రతివాది భారతీయుడా లేదా విదేశీయుడా అనేది ప్రశ్న.

ప్రతివాది పాకిస్తాన్ లో స్వల్ప పర్యటన ఆ దేశానికి వలస వచ్చినట్లు కాదు.

రాజ్యాంగంలోని 7 వ అధికరణ ప్రకారం 1950 జనవరి 26 తర్వాత భారత్ నుంచి పాకిస్తాన్ కు వలస వెళ్లాలని భావిస్తున్నారా?

క్రిమినల్ అప్పీలేట్ అప్పీల్ నెంబరు 192 ఆఫ్ 1959.

1958 క్రిమినల్ రివిజన్ కేసు నెం.395 కేసులో హైదరాబాద్ లోని ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు 1958 అక్టోబర్ 27 న ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వులపై ప్రత్యేక అనుమతి /లీవు ద్వారా అప్పీల్ చేశారు.

పిటిషనర్ తరపున అటార్నీ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా ఎం.సి.సెతలవాడ్, టి.వి.ఆర్.తాతాచారి, టి.ఎం.సేన్ వాదనలు వినిపించారు.

ఎన్.ఎస్.మణి తరపున ఆర్.త్యాగరాజన్, ప్రతివాది తరపున.

1961, ఏప్రిల్ 4 ఈ మేరకు జస్టిస్ సర్కార్ తీర్పు వెలువరించారు- విదేశీయుల చట్టం 1946 లోని సెక్షన్ 14 ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని ఆదోని జ్యూడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ నిందితుడిని దోషిగా తేల్చారు. కర్నూలు సెషన్స్ జడ్జికి ఆయన చేసిన అప్పీల్ ను కొట్టివేశారు. దీంతో ఆయన ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టును ఆశ్రయించగా రివిజన్ పిటిషన్ కు అనుమతి లభించింది. అందుకే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రస్తుత విజ్ఞప్తి.

గుర్తించిన వాస్తవాలు ఇలా ఉన్నాయి: 1955 జనవరి 20 న పాక్ ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిన పాస్ పోర్టుపై ప్రతివాది ఆదోనికి వచ్చాడు. 1955 ఏప్రిల్ 14 వరకు భారత్ లో ఉండేందుకు వీలుగా భారత అధికారులు మంజూరు చేసిన వీసాను పాస్ పోర్టు ఆమోదించింది. ఆ తేదీ తర్వాత కూడా ఆ వ్యక్తి భారత్ లోనే ఉండిపోయాడు. ఏదో ఒక రోజు, రికార్డుల నుండి ఖచ్చితంగా నిర్ధారించబడలేదు, ఆరోగ్య కారణాల దృష్ట్యా తన వీసాను సెప్టెంబర్ 2, 1957 వరకు పొడిగించాలని అతను భారత ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసినట్లు తెలుస్తోంది. అయితే ఈ వినతిపత్రంపై ఎలాంటి ఉత్తర్వులు ఇచ్చారో రికార్డుల్లో పేర్కొనలేదు. 1957 సెప్టెంబర్ 3 న ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం భారత్ విడిచి వెళ్లాలని ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఈ ఉత్తర్వు ప్రకారం ప్రతివాది భారతదేశం విడిచి వెళ్ళనందున, అతను ఇంతకు ముందు పేర్కొన్న ఫలితంతో ప్రాసిక్యూట్ చేయబడ్డాడు.

1924 లో ఆదోనిలో జన్మించినట్లు పాస్పోర్టులో చూపించారు. ప్రతిస్పందకుడు మునిసిపల్ బర్త్ రిజిస్టర్ నుండి ఒక సారాన్ని సమర్పించినట్లు తెలుస్తోంది, ఇది రికార్డులో లేదు, కానీ అతను అలా జన్మించినట్లు చూపించాడు. అతను భారతదేశాన్ని విడిచిపెట్టిన తేదీకి సంబంధించిన రికార్డులో ఉన్న ఏకైక సాక్ష్యం, అది 1954 చివరిలో లేదా 1955 ప్రారంభంలో అయి ఉంటుందని చూపిస్తుంది. 1958 కి

ముందు పదేళ్లుగా ఆదోనిలోని తన దుకాణానికి అద్దె చెల్లిస్తున్నాడని, అతని తల్లిదండ్రులు, సోదరులు, భార్య, పిల్లలు ఎప్పుడూ ఇండియాలోనే ఉండేవారని ఆధారాలు ఉన్నాయి.

విదేశీయుల చట్టంలోని సెక్షన్ 3(2)(సి) ప్రకారం భారత్ విడిచి వెళ్లాలన్న ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘించారని ప్రతివాదిపై అభియోగాలు మోపారు. ఇప్పుడు అతనిపై ఉత్తర్వులు ఇవ్వలేము, అతను విదేశీయుడు కాకపోతే దానిని ఉల్లంఘించినందుకు దోషిగా నిర్ధారించలేడు. అది ప్రతిస్పందకుడి వాదన, అంటే, అతను విదేశీయుడు కాదు. ప్రశ్న ఏమిటంటే, అతను విదేశీయుడా?

పాకిస్తాన్ అధికారుల నుంచి పాస్ పోర్టు పొందడం ద్వారా అతను భారత పౌరసత్వాన్ని తిరస్కరించాడని, అతను భారతీయ జాతీయుడిగా మిగిలిపోయాడని జ్యూడిషియల్ మేజిస్ట్రేట్ కనుగొన్నారు. విదేశీయుల చట్టంలోని సెక్షన్ 9 ఈ కేసుకు వర్తించదని, ఆ చట్టంలోని సెక్షన్ 8 ప్రకారం ఒక వ్యక్తి విదేశీయుడు అని ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయమే ఫైనల్ అని, ప్రతివాదికి సంబంధించి ఈ కేసులో అలాంటి నిర్ణయం తీసుకున్నామని, ఎందుకంటే అతని వీసా పొడిగింపు ఇవ్వకూడదని ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ ప్రాతిపదికన ప్రతివాది విదేశీయుడు అని గుర్తించాడు.

ఈ రెండు కారణాలు ఆమోదయోగ్యం కాదని మనకు అనిపిస్తోంది. సెక్షన్ 8 ఒక కేసుకు వర్తిస్తుంది, "ఒక విదేశీయుడిని ఒకటి కంటే ఎక్కువ విదేశీ దేశాల చట్టాల ద్వారా జాతీయుడిగా గుర్తిస్తారు లేదా ఏ కారణం చేతనైనా, ఏ విదేశీయుడికి ఏ జాతీయత ఇవ్వాలో అనిశ్చితంగా ఉంటుంది." అటువంటి సందర్భాల్లో విదేశీయుడిని ఏ దేశంగా పరిగణించాలో నిర్ణయించే అధికారం నిర్దేశిత అథారిటీకి ఉంటుందని, అలాంటి నిర్ణయమే అంతిమమని ఈ సెక్షన్ చెబుతోంది. అందువల్ల ఈ సెక్షన్ విదేశీయుడైన వ్యక్తికి వర్తిస్తుంది మరియు అతను ఏ విదేశీ దేశ జాతీయుడు అనే ప్రశ్న. ప్రతిస్పందకుని విషయంలో అటువంటి ప్రశ్నేదీ ఉత్పన్నం కాలేదు మరియు అటువంటి ప్రశ్నకు సంబంధించి ఏ నిర్దేశ

అధారిటీ ద్వారా ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకోబడలేదు లేదా తీసుకోబడలేదు. అందువల్ల గౌరవ మేజిస్ట్రేట్ సెక్షన్ 8 పై ఆధారపడటంలో తప్పు చేశాడు.

పాస్ పోస్ట్ కు సంబంధించి, ప్రతివాది పాకిస్తాన్ జాతీయుడని రుజువు చేసినట్లు మేజిస్ట్రేట్ నిర్ధారణకు రాలేదు. ఇంతకు ముందు భారతీయ జాతీయుడిగా ఉన్న ప్రతివాది దానిని పొందడం ద్వారా, భారతీయ పౌరసత్వాన్ని తిరస్కరించాడని మరియు భారతీయ జాతీయుడు కాదని అతను భావించాడు.

1955 పౌరసత్వ చట్టంలోని సెక్షన్ 9(2) ప్రకారం ఒక భారతీయ పౌరుడు మరో దేశ పౌరసత్వం పొందాడా లేదా అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నమైతే, దానిని ఆ అధికారం, నిర్దేశించిన విధంగా నిర్ణయించాలి. ఆ చట్టం కింద రూపొందించిన నిబంధనల్లోని 30వ నిబంధన ప్రకారం ఆ ప్రశ్నను నిర్ణయించే అధికారం కేంద్ర ప్రభుత్వానిదే. కాబట్టి ప్రతివాది, భారతీయ పౌరుడు పాకిస్తాన్ పౌరసత్వం పొందాడా అనే ప్రశ్నను న్యాయస్థానాలు నిర్ణయించలేవు. ప్రతివాది, భారతీయ పౌరుడు, పాకిస్తాన్ పౌరసత్వం పొందాడని పాస్ పోస్ట్ ఆధారంగా కనుగొనడానికి మేజిస్ట్రేట్ కు అధికార పరిధి లేదు. ప్రతివాది భారత పౌరసత్వాన్ని వదులుకుని పాకిస్తాన్ పౌరసత్వాన్ని పొందాడని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందని చూపించడానికి మేజిస్ట్రేట్ ముందు ఏమీ లేదు. ప్రతివాది వీసాను పొడిగించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నిరాకరించడం అతను పాకిస్తాన్ పౌరసత్వాన్ని సంపాదించినట్లు రుజువు చేసిందని మేజిస్ట్రేట్ భావించాడు. మళ్ళీ ఈ అభిప్రాయం అవసరం లేదు. అందుకు ఏమీ లేదు. ప్రతివాది వీసాను పొడిగించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నిరాకరించిందని చూపించండి. ఒకవేళ అలా జరిగినా, ప్రతివాది, ఒక భారతీయ పౌరుడు, తరువాత పాకిస్తాన్ పౌరసత్వాన్ని పొందాడని అది తీసుకున్న నిర్ణయం కాదు, ఎందుకంటే పొడిగింపు కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్న వ్యక్తి ఎల్లప్పుడూ పాకిస్తాన్ జాతీయుడు అయినప్పుడు అటువంటి తిరస్కరణ ఉండవచ్చు. అంతేకాకుండా, ఒక భారతీయ పౌరుడు విదేశీ పౌరసత్వం పొందాడని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయం

తీసుకోవడానికి, పౌరసత్వ చట్టం కింద రూపొందించిన నిబంధనలలోని 30 వ అధికరణలో పేర్కొన్న విధంగా విచారణ జరపాలి మరియు అటువంటి విచారణ జరగలేదు. అలాంటప్పుడు భారత పౌరుడైన ప్రతివాది పాకిస్తాన్ పౌరసత్వం పొందాడని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందని చెప్పలేం.

ఒక వ్యక్తి భారతీయ పౌరుడా లేక విదేశీయుడా అనే ప్రశ్న, ఒకప్పుడు భారతీయ పౌరుడైన వ్యక్తి ఆ పౌరసత్వాన్ని వదులుకుని విదేశీ పౌరసత్వాన్ని పొందాడా అనే ప్రశ్నకు భిన్నంగా, నిర్ణయించేది కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రత్యేక అధికార పరిధిలో లేదు. న్యాయస్థానాలు దానిని నిర్ణయించగలవు, కాబట్టి, పండితుడైన మేజిస్ట్రేట్ అలా చేసి ఉండవచ్చు. అయితే, ప్రతిస్పందకుడు ఇంతకాలం పాకిస్తాన్ జాతీయుడని అతను నిర్ణయించలేదు. రికార్డుల్లో ఉన్న సాక్ష్యాధారాలను బట్టి చూస్తే ఇలాంటివి సాధ్యమయ్యేవి కావు. ఈ కారణాలన్నింటి వల్ల ప్రతివాదికి మేజిస్ట్రేట్ శిక్ష విధించడం సరైన ఆధారం కాదని మేము భావిస్తున్నాము.

ఇప్పుడు సెషన్స్ జడ్జి నిర్ణయానికి వస్తే, "గడువు పొడిగింపు కోసం దరఖాస్తు చేసేటప్పుడు పిటిషనర్ యొక్క ప్రవర్తన" అంటే మన ముందు ప్రతివాది ప్రవర్తన అతను భారత పౌరుడు కాదని మరియు అతను పాకిస్తాన్ పౌరసత్వం పొందాడని చూపిస్తుంది. ఆయన భారత పౌరుడైతే ఈ అభ్యర్థనను లేవనెత్తేవారని, పౌరసత్వ చట్టం కింద రూపొందించిన నిబంధనల్లోని రూల్ 30, సబ్ రూల్ 1 ప్రకారం ఈ ప్రశ్నను కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించి ఉండేదని, పొడిగింపు కోసం దరఖాస్తు చేయాల్సిన అవసరం లేదని అన్నారు. ప్రతివాది తన భారత పౌరసత్వాన్ని వదులుకుని పాకిస్తాన్ పౌరసత్వాన్ని పొందాడనే ప్రాతిపదికపై సెషన్స్ జడ్జి ముందుకు సాగుతున్నారు. మనం ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు, ఇది కోర్టు నిర్ణయించడానికి అవకాశం ఉన్న ప్రశ్న కాదు మరియు దానిని నిర్ణయించే అధికారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మాత్రమే ఉందని చూపించడానికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు. ప్రతివాది మొదటి నుంచి

పాకిస్తానీ పౌరుడేనా అనే ప్రశ్నకు సెషన్స్ జడ్జి తనను తాను సూటిగా చెప్పలేదు. అందువల్ల ఆయన నిర్ణయాన్ని కూడా కొనసాగించలేం.

రికార్డుల్లో ఉన్న సాక్ష్యాలను తామే పరిశీలించామని, దాని ఆధారంగానే శిక్ష పడుతుందని చెప్పలేమన్నారు. ప్రతివాది విదేశీయుడు, అనగా భారతీయ పౌరుడు కాని వ్యక్తి అని సాక్ష్యాధారాల ఆధారంగా నిర్ధారించగలిగితే తప్ప నేరం రుజువు చేయబడదు: 1957 చట్టం II ద్వారా సవరించబడిన విదేశీయుల చట్టంలోని సెక్షన్ 2 (ఎ) చూడండి.

ప్రతివాది పాకిస్తాన్ కు వెళ్లినట్లు ఆధారాలు చూపిస్తున్నాయి, కానీ దానికి సంబంధించిన ఏకైక సాక్ష్యం అతను 1954 చివరిలో లేదా 1955 ప్రారంభంలో అక్కడికి వెళ్ళాడు. ఈ సాక్ష్యం కూడా అతను కొద్దికాలం అక్కడే ఉన్నట్లు సూచిస్తుంది. ఆదోనిలోని తన దుకాణానికి అద్దె చెల్లిస్తున్నాడు. ఆయన కుటుంబం ఎప్పుడూ అక్కడే ఉండేది. అందువల్ల ఆయన ఎప్పుడూ పాకిస్తాన్ కు వలస వెళ్లలేదని చెప్పవచ్చు. పాకిస్తాన్ లో స్వల్ప పర్యటన అంటే ఆ దేశానికి వలస వెళ్లినట్లు కాదని స్పష్టమవుతోంది. పాకిస్తాన్ నుంచి అతను పొందిన పాస్ పోర్ట్ అతను పాకిస్తాన్ జాతీయుడనడానికి నిదర్శనం అనడంలో సందేహం లేదు. ఈ కేసు వాస్తవాల ప్రకారం, అతను రాజ్యాంగ ప్రకటనపై భారతీయ పౌరుడని భావించాలి, పాస్ పోర్టు అతను భారత పౌరసత్వాన్ని వదులుకుని పాకిస్తాన్ పౌరసత్వాన్ని సంపాదించాడని చూపించడానికి వీల్లేదు. పౌరసత్వ చట్టంలోని సెక్షన్ 9(2) దృష్ట్యా ఒక భారతీయ పౌరుడు మరో దేశ పౌరసత్వం పొందాడా లేదా అని కోర్టు నిర్ణయించజాలదు కాబట్టి ప్రస్తుత కేసులో అటువంటి సాక్ష్యాలు ఉపయోగపడవు.

అప్పుడు పరిస్థితి ఇదీ. రాజ్యాంగం అమల్లోకి వచ్చిన 1950 జనవరి 26 కు ముందు తాను భారతదేశంలో పుట్టి, నివసిస్తున్నానని, తద్వారా రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 5(ఎ) ప్రకారం భారత పౌరుడిగా



మారానని నిరూపించడం ద్వారా విదేశీయుల చట్టంలోని సెక్షన్ 9 ప్రకారం తనపై ఉన్న బాధ్యతను ప్రతివాది  
 స్పష్టంగా నిర్వర్తించారు. తానెప్పుడూ పాకిస్థాన్ కు వలస వెళ్లలేదని నిరూపించుకున్నాడు. పౌరసత్వ  
 చట్టంలోని సెక్షన్ 9 ప్రకారం ఆయన విదేశీ పౌరసత్వం పొందారని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎలాంటి నిర్ణయం  
 తీసుకోలేదని తేలింది. అందువల్ల, భారతీయ పౌరుడైన ప్రతివాది అలా ఉండకుండా విదేశీయుడిగా  
 మారాడని ఏ కోర్టు కూడా భావించదు. అలాంటప్పుడు, ప్రతివాది విదేశీయుడు కాదని, అతనిపై  
 ఎటువంటి ఉత్తర్వులు ఇవ్వలేమని ఈ కేసు ఉద్దేశ్యం కోసం భావించాలి. విదేశీయుల చట్టంలోని సెక్షన్  
 3(ఎల్)(సి) ప్రకారం ప్రతివాది అటువంటి ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘించినందుకు శిక్ష విధించడం పూర్తిగా  
 చట్టవిరుద్ధం.

హైకోర్టు తీర్పును సమర్థిస్తున్నప్పటికీ, అది పేర్కొన్న కారణాల వల్ల అలా చేయడం లేదని  
 గమనించాలనుకుంటున్నాం. ఆ కారణాల గురించి చర్చించడం అనవసరం, కానీ మేము ఒక విషయాన్ని  
 ఎత్తి చూపాలనుకుంటున్నాము, రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 7 1950 జనవరి 26 తర్వాత కూడా  
 భారతదేశం నుండి పాకిస్థాన్కు వలసలను పరిశీలిస్తుందని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఆర్టికల్ 7 యొక్క  
 ఈ వివరణ యొక్క సరైనదాన్ని మనం అంగీకరించినట్లు లేదా ఆమోదించినట్లుగా భావించకూడదని  
 మేము స్పష్టం చేయాలనుకుంటున్నాము. ఆర్టికల్ 7 నుండి ఆర్టికల్ 5 మరియు 6 యొక్క ప్రారంభ  
 పదాలలో 5 మరియు 6 రెండూ పౌరసత్వానికి సంబంధించినవి (రాజ్యాంగం ప్రారంభంలో) మరియు  
 అనేక ఇతర పరిగణనలతో కలిపి తీసుకున్న ప్రస్తావన ఆర్టికల్ 7 లో పేర్కొన్న వలసలు జనవరి 26 కంటే  
 ముందు ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినట్లు కనిపిస్తాయి. 1950, 7వ అధికరణంపై విద్వాంసుడైన  
 న్యాయమూర్తి చేసిన దానికి విరుద్ధమైన నిర్మాణం సమర్థనీయం కాదని, కానీ ఈ కేసుకు సంబంధించిన  
 వాస్తవాలను, అంటే ప్రతివాది ఎన్నడూ పాకిస్థాన్ కు వలస వెళ్లలేదనే అభిప్రాయాన్ని పరిగణనలోకి

తీసుకుంటే, ఈ ప్రశ్నను మరింత సమగ్రంగా పరిశీలించాల్సిన అవసరం లేదని లేదా అంతిమంగా దానిని  
ఉచ్చరించాల్సిన అవసరం లేదని మేము భావిస్తున్నాము.

ఫలితంగా అప్పీలును కొట్టివేస్తున్నాం.

అప్పీల్ కొట్టివేత..